

Tájékoztató a Jászság munkaerő-piaci helyzetéről

(Kerékgyártó Zsuzsanna – JNSZ Megyei Munkaügyi Központ Jászberényi Kirendeltsége)

A Jászság a megye legdinamikusabban fejlődő térsége. A megyében a második legtöbb vállalkozás itt található, mint ahogyan a lakosság szerinti megoszlási viszonyszám is itt a legmagasabb a szolnoki térség után. Itt található a társas vállalkozások 20%-a, az egyéni vállalkozásoknak pedig 18%-a.

A jászberényi térségbe tartozó vállalkozások érték el a megye kettős könyvvezetésű vállalkozásai által elkönyvelt nettó árbevétel 35%-át /302 milliárd Ft/. Az exportból való részesedés ebből a térségből a legnagyobb 56%. A megyei üzemi eredménytömegnek legnagyobb hányadát /46%-át/ ebben a térségben állították elő a vállalkozók. Az előző évihez képest itt következett be a legdinamikusabb – másfélszeres – javulás.

Kik is hozták ezeket az eredményeket?

Az oly sokszor emlegetett multinacionális cégek (Elektrolux, Samsung, Dometic stb.) mellett, az ezen cégek beszállítóiként létrejövő kis vállalkozásokból mára már komoly nagy vállalkozóvá kinőtt cégek is nagyban hozzájárultak a fenti eredményekhez. Jász-Plasztik, Kód, Trend, stb.

A fentiekén túl a kistérség földrajzi elhelyezkedése is kedvező, elsősorban a főváros közelsége, mely gazdasági egységek letelepítése, illetve a napi ingázás lehetősége miatt sem elhanyagolható. Joggal felmerülhet a kérdés, ha ilyen kedvezőek a Jászságban a gazdasági folyamatok, miért van strukturális munkanélküliség a térségben, ami nem jelent mást, mint az álláskereső munkahely iránti keresletének és a felkínált állásoknak az eltérő szerkezetét.

Hogy erre a kérdésre választ kapjunk szükséges a munkanélküliek összetételét megvizsgálni, pontosabban a kirendeltségen regisztráltakét, ugyanis a valóságban a 2100 fő regisztrált munkanélkülire túl jó néhányan nincsenek bejelentve a háztartás, illetve az illegális foglalkoztatás felszívja egy részüket.

Az áttekintést három a foglalkoztatást erősen befolyásoló tényező mentés vizsgálom.

Iskolai végzettség szerint: 7% -nak nincs meg a z alapfokú iskolája sem, 34%-nak csak 8 osztálya van, 31%-nak rendelkezik szakmunkásvégzettséggel. A többiek érettségivel, illetve 6 %-uk főiskolai, egyetemi végzettséggel rendelkezik. Összességében megállapítható, hogy 41% alacsony iskolai végzettségű.

Életkor szerint 6%-uk 20 év alatti, az aktív munkát kereső 25-45 év közötti 67%-ik, közel egy harmaduk 45 év feletti.

Ellátási forma szerint 1032 fő „csak” regisztrált munkanélküli, tehát ellátásban nem részesül, de együttműködik a kirendeltséggel. 30% munkanélküli, ill.

álláskeresési járadékot kap, 10 % álláskeresési segélyt, további 8 % pedig szociális segélyben részesül./178 fő/. Ha ezt a létszámot tovább bontjuk életkor szerint, akkor azt láthatjuk, hogy 25-45 között 70 % és ha iskolai végzettség szerint bontjuk a 178 főt, akkor ismét szembetalálkozunk az alacsony iskolai szinttel. Hiszen 13%-nak nincs, 53% -nak pedig csak 8. osztálya van.

Külön érdemes megemlíteni a pályakezdő fiatalokat, akik esetében legalább olyan prioritást kap a végzettség, mint a munkanélkülieknél. Elszomorító, hogy 18%-nak csak alapfokú iskolája van, hasonló arányú a szakmunkás végzettségű. És egyértelműen növekszik az érettségizettek aránya 43%, valamint a főiskolát, egyetemét végzettek is 11%.

Harmadik tényezőként fontos megvizsgálni a regisztráció hosszát, ui. minél tovább munkanélküli valaki, annál nehezebben kerül vissza a munkaerőpiacra. Közel kétharmada 1-6 hónapig van nyilvántartásunkban, 6-12 hó között 21%, 1 éven túl pedig 14%, ennek 10 %-a 45 éven felüli.

A fenti tényezőkön kívül van még egy fontos, ez pedig az egyén egészségügyi helyzete, amely nehezítheti az ismételt munkába állást. A 2100 fő 7 %-a un. megváltozott munkaképességű, azaz OOSZI által annak nyilvánított, fele 50%-ra, egy harmada 40%-ra leszázalékolt.

Összességében a fenti tényezők figyelembevételével elmondhatjuk, hogy fontos tényező az iskolai, szakmai végzettség. Ma már általános elvárásként fogalmazódik meg a munkáltatók részéről /középfoktól felfelé/ a számítógépes ismeret és az idegennyelvtudás., fontos eleme az álláskeresésnek az önismeret, tisztában legyünk képességeinkkel, erősségeinkkel ugyanúgy, mint gyengeségeinkkel.

Másik megszívlelendő következtetés lehet, hogy igyekezzünk az álláskeresővel együtt 1-6 hónap alatt munkahelyet találni, ehhez a rendelkezésre álló aktív foglalkoztatáspolitikai eszközöket felhasználni.

Komoly szerepe lehet a humánszolgáltatásnak az egyénnel való foglalkozásban. Továbbá nagy jelentőségűek a különböző munkaerőpiaci képzések